



KMETSKI LIST

Izhaja vsako sredo. Naročnina: letno 30 Din, polletno 15 Din, za inozemstvo letno 50 Din. Inserati po tarifi. Pismenim vprašanjem naj se priloži znamka za odgovor. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo.

Rokopisi se ne vračajo. Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in uprava je v Ljubljani v Kolodvorski ul. št. 7. Telefon Inter. št. 32-59. Račun pri poštni hranilnici št. 14 194.

Narod in kmetstvo

Usodna zmeta našega javnega življenja je bila vsa leta po vojni in je še danes v okolnosti, da v dnevno strankarsko politično borbo vlačimo vprašanja, ki za nas sloh ne bi smela biti vprašanja, temveč nesporna dejstva. Tako smo Slovenci iz medsebojne strankarske zagrizenosti in zaslepljenosti zagrešili nekatero težko napako, ki nas danes tepe in nas bo tepla, dokler ne bomo temeljito revidirali svoje politike.

Poštenost in jasnost

»Kmetški list« je o tem že ponovno pisal in je za kmetstvo vse to, kar bomo danes povedali, jasno. Če se danes kljub temu vračamo k temu predmetu, storimo to zaradi tega, ker vidimo, da neki krogi iz čisto preračunane taktike in prav otipljive špekulativnosti hočejo slepomisli in nikakor ne puste, da bi poštenost in jasnost načel razčistili ozračje, ki je danes strahovito megleno in strupeno zakuženo.

Nobeni skupini ljudi na svetu, ki ima svoj jezik, svojo kulturo, svojo tradicijo, svojo lastno duhovnost in vse tiste lastnosti, ki so za narod značilne in bistvene, da bi prostovoljno in iz lastnega nagiba začela tajiti svojo narodnost. Tudi mi Slovenci smo se že zdavnaj vzdramili in proglasili še v prejšnjih razmerah za svoj narodni ideal — zedinjeno Slovenijo. To se pravi, da je v nas živela narodna zavest in tudi volja po uresničenju tega ideala. Tudi v Jugoslavijo smo stremeli in prišli z zavestjo naroda. Našega hotenja in položaja ne kaže primerjati ali celo vzporejati z drugimi, ki so za oko in za površnega opazovalca slični. Naš primer je čisto svojski z ozirom na nas same in z ozirom na skupine, s katerimi smo stopili v skupen državni dom. Pri tem za nas niti ne morejo biti toliko važne izjave tedanjih vodilnih politikov, ampak v prvi vrsti — narodovo hotenje. Vsakdo pa ve, da je naš narod hotel priti v Jugoslavijo kot Slovenec in v bratski slogi živeti s Srbom in Hrvatom kot enakopraven, čeprav najmanjši brat v skupnem domu. Priznanje tega hotenja je izraženo tudi v vidovdanski ustavi, ne glede na to, ali jo kdo imenuje dobro ali slabo. Tam je slovenščini priznan položaj državnega jezika, ki je deležen istih pravic kakor srbohrvaščina. S tem smo bili torej Slovenci tudi s temeljnimi državnimi zakonom priznani za narod v okviru skupne jugoslovanske enote.

Nezdravo stanje

Človek bi sodil, da je na ta način to vprašanje za vselej izločeno in prosto vsakih dvomov. Naše posebne politične razmere doma in nezdravi pojavi v državnem središču, pa so ustvarili stanje, ki je tem in onim v sramoto, nam Slovencem pa v veliko škodo. To je dejstvo, ki ga ni mogoče oprati z nobenim strankarsko političnim lugom, pa naj bo kuhan po še tako starih in preskušanih receptih.

Povsod, kjer je kaj narobe, je treba poiskati krivdo. Mislimo tudi, da velik del krivde za vse naše tegobe in nadloge, kar smo jih preživeli in jih še danes preživljamo, tiči v naši neenotnosti, v naši bolesto zagrizeni razcepjenosti. Kdo je torej kriv, da Slovenci v svojem temeljnem vprašanju ne moremo priti do enotnega nastopa, ki bi pomenil vsenarodno voljo? Kdo je kriv, da so se vsi dobro zamišljeni poskusi v tej smeri izjalovili? Kdo je bil tisti, ki je v roki za spravo nosil vedno s strupom napolnjeno iglo razkroja, razdvoja in najgršega izigravanja? Preglejte našo politično zgodovino zadnjih dveh desetletij! Saj ni treba, da bi bila napisana, ko nam je vsem še tako živo v spominu! Kdo ima torej danes pravico soditi?

To vse so vprašanja, na katera bo narod nekoč moral odgovoriti in bo brez dvoma tudi odgovoril. Prepričani smo namreč, da tudi za politično delo vladajo pravstveni zakoni, čeprav morda niso nikjer pisani. Eden prvih med njimi je ta, da pride za vsako zlo neizbežno tudi kaznen. Kdor jo je zaslužil, ta je bo deležen. Taka je volja neizprosne usode, ki jo lahko zasledujemo v vsej zgodovini človeštva in se tudi ob nas ne bo ustavila.

Strup korupcije

Toliko z načelnega stališča! Po drugi strani pa mislimo, kakor smo že v uvodu omenili, da tega vprašanja zdavnaj več ne bi bilo, ako bi bila poštenost vodnica celotnega javnega dela. Imeti dvojen ali celo trojen obraz — je vedno nevarno in nosi v sebi kal pogube. Slovensko kmetstvo se je proti temu vedno borilo in se bo tudi v bodoče. Jasno in odločno je izpovedovalo svojo zahtevo po dobri, pošteni in točno delujoči spravi. Noben upravni sistem ne more biti absolutno slab, če je ves njegov aparat dober in zanesljiv. Prav tako noben upravni sistem ne more biti absolutno dober, če je njegov aparat slab, nezanesljiv in majav, da se poslužimo teh misli in prizanesljivih izrazov.

To, kar nas v državni skupnosti razjeda, ni niti centralizem niti unitarizem, niti ne končno federalizem, ampak korupcija, nespoštovanje in gaženje zakonov, iz česar se potlej rodi vse gorje in tudi naša posebna slovenska bolečina.

Imamo mnogo dobrih, pametnih in smotrenih zakonov. Kaj pa nam pomagajo, če jih mnogi dan za dnem teptajo?! In kar pogledate okrog sebe ter povejte, kdo je tisti, ki zakone najbolj dosledno krši?!

Ali je potem kaj čudnega, če se v raznih plasteh pojavljajo težnje, ki škodujejo naši skupnosti? Ali ni samo naravno, če v marsikom ugasne vera v poštenost in nepristranost? Ali ni tudi umljivo, če si spričo takih razmer marsikdo na lastno pest dovoli korake in postopke, ki so zlasti nam klofuta v obraz?!

Naša svetinja

Bolj odločno kakor kdaj koli zato kliče danes slovensko kmetstvo ves narod v svoje vrste. Samo na tem temelju je mogoče narod zediniti in ga pripeljati v tako jugoslovansko skupnost, kjer bo ob poštemem delu in gospodarstvu vsakdo izmed nas deležen pravice in dobrot, ki nam bodo rastle iz skupnih prizadevanj in naporov. Vse drugo javkanje so le krokodilove solze, ki naj razkrojijo umazano maslo na glavi nekaterih, katerim je ta žaltava maščoba že postala odveč in jih tišči k tlom.

Slovenski kmetški človek tem solzam ne verjame, ker je bil že prevečkrat opeharjen z njimi. Slovenskemu kmetškemu človeku namreč njegov jezik ni samo papirnata vrednota, ki bi z njo barantal na dvomljivih tržiščih, ampak svetinja, ki jo je pošteno prinesel v jugoslovansko skupnost in jo hoče tudi ohraniti, ker poče ostati — nem! Nikdar pa ne bo pustil, da bi mu kdo pod krinko borbe za narodne pravice spodmaknil tla pod nogami in izmolzel izpod njega tla z vsemi čistimi vrednotami vred, brez katerih ni niti naroda niti jezika, ker ni življenja.

Poučno in zanimivo

Danes velja beseda o smrti demokracije nekaterim krogom skoraj za nedotakljivo modo. Toliko rajši pojejo slavo avtoritarnosti, ki ji pravijo nekje fašizem, drugje spet drugače, pomeni pa končno povsod bistveno precej isto: Oblast posameznika nad narodom brez upoštevanja narodove volje in brez pritegnitve narodovih zastopnikov k izvrševanju te oblasti.

Kot glasniki kmetske demokracije smo vedno dvomili v take slavospeve in naglašali, da ni mogoče pravilno in pravično urediti človeške družbe, če pri tem narodi sami ne sodelujejo. Pravilnost naših trditvev kažejo številke, ki jih za danes navajamo iz Nemčije, kjer je načelo avtoritarnosti izvedeno do skrajnosti. Če bi »pogrebeli demokracije« imeli res v vsem prav, tamkaj ne bi smelo biti prav za prav nobenih socialnih senc. Resničnost, ki ne pozna govorančevskega navdušenja, pa nam podaja čisto drugačno sliko.

Takole pravijo številke: 3 milijone je brezposelnih Nemcev, ki nimajo nobenih dohodkov; 10 milijonov Nemcev ima mesečni dohodek izpod 60 mark (720 din), 8 milijonov Nemcev ima mesečni dohodek do 100 mark (1200 din), a 5 milijonov Nemcev ima mesečni dohodek do 200 mark (2400 din), 2335 ljudi ima okrog 5 milijard mark (60 milijard din) premoženja (ceni-lev na osnovi plačevanja davkov).

4961 gospodarskih družb ima 23 milijard mark (276 milijard din). 7296 ljudi ima okrog 20 milijard mark (240 milijard din) premoženja, 213.338 oseb ima v svojih rokah četrtno celot-

nega nemškega narodnega premoženja. Vsak od teh ima premoženja za najmanj 50.000 do 1 milijon mark (od 700.000 do 13 milijonov din).

V dveh letih Hitlerjevega vladanja (1933 in 1934) so dobili iz svojih obratov v Nemčiji: Bivši cesar Viljem 495.000 mark (6 milijonov din), bivša cesarica Hermina 333.960 mark (čez 4 milijone din), bivši kronprinc z ženo in hčerka

251.440 mark (čez 3 milijone din), princ Oskar z družino 59.400 mark (čez 700.000 din) itd., itd. Skupno so člani dinastije Hohenzollern v dveh letih nacional-socialistične vlade v Nemčiji dobili 1 milijon 456.430 mark ali 18 milijonov din.

Kako je tu rešeno vprašanje razdelitve dobrin, nastalih iz skupnega narodovega dela, si lahko vsakdo izračuna sam.

Tiskovna svoboda in svoboden tisk

>Samo svoboda mišljenja, govora in pisanja je zmožna prosvetliti narode, izpopolniti vladajoče, razvijati znanost in navračati ljudi k čednostim.

Te besede krasi dan za dnem strani najbolj razširjenega francoskega dnevnika.

Nedavno je bivša francoska socialistična vlada zasnovala zakon, po katerem bi bil tisk nekoliko omejen. Dosedaj namreč francoski tisk ni bil v ničemer prikrajšan in je bil namen novega zakona le, preprečiti podkupovanje listov in pa prihajanje v Francijo takih tiskovin, ki so imele naravnost namen, rušiti državo.

Nova francoska vlada je ta predlog umaknila. Mnogi so poudarjali, da radi tega, ker je Francoz preveč vdan domovini, da bi ga mogel kdo odvrniti od lastnega naroda in države in nobena podkupnina ni sposobna doseči, da bi bil komu bolj zvest kakor sebi.

Zaradi poznavanja razmer po svetu je prav, če povemo vodilne misli, ki so se ob tej priliki porajale pri zagovarjanju svobode tiska.

Predvsem ni moč zanikati dejstva, da je časopisje v vseh onih državah, kjer ni nič svobode, silno dolgočasno, enolično, piše le hvalo oblastnikom in kričavo govori o majhnih napakah njihovih nasprotnikov, razpihuje jih v težke zločine. Živ takšen primer nam je nemško časopisje iz časov, kadar je poročalo o skrajni pokvarjenosti nemške katoliške duhovščine, ko je bilo vendar že od vsega začetka jasno, da je tam vladala od nekdanj najprostejša čistost navad.

Da ne izgubljam besed o brezbožnem tisku sovjetske Rusije, ki nam itak ne pride pred oči! Tam je vse pod najstrožjim nadzorom. Groza je poglaviti vladar in tako tovariš-državljan, ki trdo dela za skorjo kruha, vsak trenotek lahko zadene ob krvnikovo sekuro, kakor hitro se njegov glavi zahoče svobode.

In vendar je ta tisk svoboden! Svoboden zato, ker je v službi oblastnikov, ne zato, ker bi bil v službi idej, v službi boja za pravico in resnico!

V tem pa je ravno nasprotje do svobode tiska. Zakaj ta dopušča vsakomur, povedati resnico, grajati krivično in nemoralna dejanja posameznikov, opozarjati vlade na taka početja. Tiskovna svoboda je nasprotna surovemu zatiranju še tako poštene besede in koristne kritike. Ona odkriva grda dela, ki bi jih kdo želel zatajiti in zaradi katerih se mu pred ljudmi povešajo oči, če ni že čisto zadušil okorele vesti.

Tiskovna svoboda dopušča javno obrambo zoper hudobno častikrajo. Kjer je ni, se ne prepoveduje brezvestno in podlo blatenje, celo pospešuje se tako daleč, da posamezniki postavljajo zakone iz veljave ali ukazujejo po svojih, nepisanih zakonih.

Skupnost, ki enim dopušča vse, a drugim prepoveduje vse, uniči najprej svobodo tiska in jo da potem le onemu časopisju, ki se ji udinja. S takim tiskom širi strup za uničenje zadnjega diha svobodnega zraka.

Naravno, da tak tisk ne more vršiti nobene zvišene naloge, ki so v začetku popisane.

Ne more prosvetevati narodov, temveč jih le spravlja v medsebojno sovraštvo; ne more izpopolnjevati vladajočih, ker mora izvrševati

le to, kar mu oni ukažejo; ne razvijati znanosti, ker ta brez svobodnega tiska ni možna, kakor ne more vzkliti zrno, ki ga dušiš; ne more navračati ljudi k čednostim, ker zagovarja najbolj nemoralno delo teptanja svobode vesti in izpovedovanja misli.

Prerez slovenske vasi

Hudo je marsikje, toda pustimo to v stran! Saj je predpust in ne kaže, da bi se človek zmeraj kislo držal. Tole moramo pa le povedati in naj bo za zabavo in pouk vsem tistim, ki imajo kaj smisla za zabavo in veselje do pouka.

Nekje se je na kmetih primerilo, da je v zaupnem, ampak res na vso moč zaupnem pogovoru, takole med štirimi očmi, vprašal nekdo kmetkega človeka:

>Kaj pa ali imate Kme—?<

Vprašani pa hitro:

>Nak, gospod, kmetije pa na žalost nimam, ker sem viničar in tudi stanujem z družino v gospodarjevi viničariji.<

Nič se ni nato zgodilo hudega, le v preprosti viničariji je bil rešen — >Kmetški list.<

Povedali smo zgodbo, ki je še tako sveža, da je kakor nalašč za predpustni čas. Kaže in odkriva nam pa marsikaj, kar pojasnjuje podobo našega podeželja.

Pa še nekaj moramo povedati. Pred kratkim se je oglasil v našem uredništvu poštenjak z dežele in povedal, kako so ga 50 korakov od hiše napadli in bi ga bili temeljito zdelali, da se jim ni odločno postavil v bran. Zakaj so ga napadli? Napadeni si ni vedel tega pojasniti, ker se v ničemer ne čuti krivega. Kdo ga je napadel? Mislili so, da so dovolj varno skriti v plašču noči, pa jih je vendar spoznal.

Takih in podobnih, žalostnih in sramotnih primerov bi danes in v vsaki številki lista lahko napisali mnogo, ne morda iz svoje domišljije, ampak naravnost in neposredno iz resničnega življenja.

Pa se najdejo ljudje, ki jih vsi taki pojavi čisto nič ne vznemirjajo, ampak se jim zde kar v redu in prav. In še rečejo takemu početju politika!

Nam to nikakor ne gre in ne more iti v glavo. Slovenski narod, slovenski kmet, ki je dal toliko velikih in slavnih sinov, slovensko podeželje naj bo tako propadlo?! Odkod, zakaj in čemu ter kako nenadoma tako močvirje? Ali se je slovenski človek res izneveril sam sebi in svoji časti?

Zdi se nam, da morajo vznemirjati taka vprašanja vsakogar, ki pogleda na našo vas. Čutimo tudi, da vznemirjajo že vas samo, ki se na vse načine brani madežev in gnilih izrodov. Toda kako naj se jih ubrani, če dan za dnem prihajajo novi dotoki zla kakor voda v poplavljenem kraju?

Ali prihaja to gorje na vas res z vasi? Vidite, to je vprašanje, ob katerem si moramo biti na jasnem! Prav nič ne skrivamo resničnih kmetovih napak. Kdor je brez njih, naj prvi vrže kamen vanj! Cesar pa ne moremo in kot

Francija ima tiskovno svobodo že 100 let; od kogar koli je prehajala vlada na kogar koli — nihče se je ni dotaknil in vsak jo je imel za edino resnično in trajno zagotovitev osebnih svoboščin. Te pa so napravile Francijo močno, veliko, nepremagljivo.

Dvojna mera rodi dvojno mero; ta mera se stopnjuje z ostopitjo dejanj in kliče spet nove ostrine. V svojem koncu pa privede do stvari, ki si jih morebiti nihče ni želel, a jih tudi nihče več ne more zadržati.

Tako mislijo o tiskovni svobodi Francozi.

Bodo imeli že prav, saj so o njej veliko govorili in pisali, največ pa trpeli in zato jo stražijo da ji noben vihar ne more blizu.

Res pa je, da mali narodi ne morejo vselej posnemati velikih ali pa da pri poskusu posnemanja zadenejo ob trdo skalovje tradicije, ki jim je za večne čase zapečatila obraz s suženjskimi znamenji

kmetje ne smemo zamolčati, je kruta resnica, da gorje, ki smo ga tu le kratko omenili, sili na vas od drugod, nikakor pa ne z vasi. Hujskanje, razdvajanje, medsebojno zatiranje, ki prehaja končno v zločinsko ubijanje, to so vzgojne metode, ki jih kmet ni nikoli priznaval, še manj pa drugim priporočal.

Če so danes in ker so danes po našem podeželju tako žalostno razširjene, nosijo zanje odgovornost vsi tisti, ki so jih kdaj širili in jih morda še danes.

Vprašamo samo, ali teh ljudi nikoli ne spreleti misel. Kaj se utegne zgoditi, če bo kmet nekoč kopje obrnil in vrnil nauk za nauk? Kdo bo tedaj nosil posledice in kdo bo imel pravico, hinavsko javkati o črni nevhvaležnosti sveta?!

Vloge naraščajo

Po podatkih Zveze jugoslovanskih hranilnic v Ljubljani so znašale 31. decembra 1937 vloge pri 29 slovenskih hranilnicah 1.005.391.520 din. Od tega odpade na vloge na knjižice 603 milij., na tekoče račune 402,3 milij. V primeri s prejšnjim mesecem so torej narasle vloge na knjižice za 2,9 milij., vloge v tekočem računu za 3,5 milij., skupne vloge pa za 6,4 milij. dinarjev. Posebej je treba poudariti, da v teh številkah niso vsebovane obresti za leto 1937., ki se bodo izkazale šele v poznejših izkazih.

Prirastek pri vlogah na knjižice izkazuje 13, pri vlogah v tekočem računu tudi 13 (od 20 hranilnic, ki imajo tekoče račune), pri vseh vlogah celo 15 hranilnic, torej večina. Število vlagateljev na knjižice je naraslo pri 7, v tek. računu pri 13, skupno število vlagateljev pri 6 hranilnicah. Znaša pa 135.506.

Od leta 1931. se še ni zgodilo v nobenem mesecu, da bi bile narasle vloge ne le v celoti, temveč tudi pri vsaki izmed obeh skupin vlog. Lepšega dokaza o vračajočem se zaupanju vlagateljev v hranilnice in v denarne zavode si sploh skoro ni mogoče misliti. Zelo ugodno je vplivala na dotok novih vlog akcija Narodne banke in Poštne hranilnice za mobilizacijo denarnih zavodov s pomočjo likviditetnih kreditov, ker vidijo vlagatelji, da imajo sedaj denarni zavodi zaslombo pri omenjenih zavodih, ki sta jim priskočila na pomoč. Nekateri zavodi so že pričeli oproščati vloge, dočim bodo pri drugih rešene različne formalnosti v najkrajšem času. Po oprostitvi vlog se more računati s še večjim dotokom novih vlog, ker se je pojavil znaten dotok novih vlog dosedaj pri vseh zavodih, ki so oprostili del starih vlog, dočim so nove vloge itak vedno razpoložljive. Vedno razpoložljive so tudi vloge, ki jih sedaj oprosti posamezen zaščiteni denarni zavod.

Doma in drugod

Gozdovi in kmetška zaščita

V celjski »Novi dobi« je napisal inž. Franjo Pahernik članek o slabih posledicah, ki jih je povzročila sprememba uredbe o likvidaciji kmetških dolgov našim gozdnim posestnikom na Gorenjskem, Koroškem, Pohorju in Savinjskih planinah. S § 90. fin. zakona za leto 1937./38. se je uredbi o kmetški zaščiti dodal nov odstavek, ki glasi: »Gozdovi se štejejo v takim primeru tudi za zemljo, sposobno za obdelovanje.«

V Sloveniji je kakih 1500 kmetov, ki imajo 25 do 50 ha gozdov. S površino ostale obdelovalne zemlje presegajo njih posestva 50 ha. Kot taki se pa smatrajo za veleposestnike in izpadejo izpod zaščite, čeprav so njihovi dohodki zelo pičli in se ne morejo zdaleč primerjati z onimi veleposestniki z južnih krajev naše države, čijih zemlja sestaja iz samih plodnih njiv.

Sprememba uredbe o kmetški zaščiti pomeni hudo krivico za naše kmetške gozdne posestnike in bi bilo nujno potrebno omiliti trdote nove uredbe ter zagotoviti ravnopravnost tudi našim slovenskim gozdnim posestnikom. To se naj napravi na ta način, da se spremeni uredba o kmetški zaščiti ter dvigne maksimum gozdne površine vsaj na 100 ha za posameznega zaščitenega kmeta.

Senatorske volitve

V nedeljo so se vršile po vseh banovinah nadomestne senatorske volitve. Izpolniti je bilo treba 23 senatorskih mest. Razen v treh banovinah se opozicija ni udeležila volitev. Zagrebška KDK je vložila kandidatne liste v savski in primorski banovini. V dunavski banovini je vložil kandidatno listo bivši predsednik Narodne odbrane vojvoda Birčanin.

KDK je dobila pri nedeljskih senatorskih volitvah 6 mandatov, JRZ pa 17. V savski banovini je dobila KDK 5 in v primorski 1 mandat. JRZ je dobila 7 mandatov.

Novi pokojninski zavodi

Ministrstvo za socialno politiko je sklenilo sporazumno z ministrskim svetom, da se osnujejo poleg ljubljanskega pokojninskega zavoda z dosedanjim delokrogom še zavodi v Beogradu, Zagrebu in Sarajevu. V drugih banovinah pa se ustanove poslovalnice menda samo po potrebi. Novo ustanovljenim pokojninskim zavodom se področja šele dodele.

Zborovanje Jugoslovanske nacionalne stranke

V nedeljo so se vršili politični shodi JNS v Framu in Podovi pri Mariboru. Udeležba je bila povsod prav lepa. Na obeh zborovanjih je govoril narodni poslanec Milan Mravlje. Oba shoda je policijski komisar razpustil.

V Framu je bila ustanovljena tudi omladinska organizacija.

Sestanek hrvaških županov in poslancev

V soboto so prispeli v Zagreb vsi radičevski župani in narodni poslanci. Dopoldne in popoldne so imeli konferenco, ki ji je prisostvoval tudi dr. Vladimír Maček. Drugi dan, v nedeljo, so se udeležili senatorskih volitev.

Narodna skupščina

V ponedeljek popoldne je bila sklicana seja narodne skupščine po daljšem presledku. Predsednik g. Stevan Čirić je omenil, da so med tem časom umrli trije narodni poslanci. Med njimi je bil tudi nar. posl. Branko Ratković, ki mu je pravoslavna cerkev odrekla cerkveni pogreb, ker je glasoval za konkordat.

Narodni skupščini sta bila predložena v

odobritev trgovinska pogodba z Italijo in doatek k trgovinski pogodbi s Francijo.

Finančni odbor je predložil poročilo o proračunu dohodkov in izdatkov ter finančnem zakonu za leto 1938./1939.

Franja Tavčarjeva



Dne 8. t. m. je obhajala pomemben življenjski jubilej — svojo 70letnico — dvorna dama ga. Franja Tavčarjeva, najvidnejša in najznačilnejša predstavnica slovenskega naprednega ženstva.

Kot žena politika in borbena javnega delavca, pokojnega dr. Ivana Tavčarja, se je skoraj nehote začela zanimati za javno življenje.

Njeno življenje je bilo odslej skozi posvečeno narodu, njegovemu dvigu in napredku. Vrsta njenega dela je izredno bogata. Leta 1911. je odšla s pevskim zborom »Ljubljanski Zvon« v Beograd, kamor je nesla tudi nekaj po Sloveniji zbranega denarja za srbske poplavlence. Takrat so namreč bile velike poplave v Sumadiji. Tedaj je bila predstavljena tudi kralju Petru I., ki je slišal o njenem plemenitem dejanju in jo je zato tudi odlikoval. Tako je letošnja jubilejanka že v tistih mrkih dneh neustraheno čuvala v sebi žar jugoslovanske zavesti.

Po prevratu se je mnogo trudila, da bi prišlo do sporazuma in sodelovanja z ženstvom iz nasprotnega tabora, vendar njeno prizadevanje ni rodilo zaželenih sadov.

Kdo ne pozna zaslug Franje Tavčarjeve za zbiranje podpisov za majniško deklaracijo? Sama pravi glede tega: »Ne baham se rada, a ob tej priliki lahko povem mirne duše, da bi brez mene ne nabrali tistih podpisov.«

Blaga gospa je še vedno žarišče slovenskega naprednega ženstva. Vrsta domačih odlikovanj jo krasi, a tudi Češkoslovaška in Bolgarija sta jo odlikovali, največja in najdragocenejša odlika pa je njeno vedno narodno plamteče in socialno čuteče srce. Ciril-Methodova družba, Kolo jugoslovanskih sester, Splošno žensko društvo in dolga vrsta drugih društev in ustanov kakor Dečji dom, Mladika in še mnogo podobnih bi znalo in moglo najlepše povedati.

Blagi ženi, ki je tisočerm s svojo duševno plemenitostjo in dobroto vodnica, premnogim v najhujših dneh tolažnica, je ob tem lepem življenjskem jubileju hvaležen ves narod. Naj bi dobri gospe Franji Tavčarjevi bila usoda toliko naklonjena, da bi smela videti še mnogo, mnogo svojih zanosnih načrtov uresničenih!

Prečitanih je bilo nato več nujnih interpelacij narodnih poslancev Stanka Lenarčiča in Milana Mravlje.

Minister za vojsko in mornarico gen. Marić je na interpelacijo Voje Lazića izjavil, da bo nanjo odgovoril, ko bo prišla na dnevni red.

Narodna skupščina je izvolila za tem odbor za zakon o razširjenju zdravstvenih ustanov.

Trgovinska pogodba s Švedsko je bila sprejeta s 129 proti 5 glasovom.

Seja narodne skupščine se je v torek nadaljevala.

Narodni poslanci in senatorske volitve

Senatorje imajo pravico voliti tudi narodni poslanci. Slovenija ima 29 narodnih poslancev. Od teh se jih je v nedeljo udeležilo senatorskih volitev 9, in sicer: Anton Kersnik, dr. Fr. Semrov, dr. Jure Kocč, dr. Fr. Klar, dr. Andrej Veble, Josip Benko, Miha Brenčič, Rudolf Pevec in Karlo Gajšek. »Slovenec« od ponedeljka pravi, da so ti »volilec sami od ljudstva izvoljeni« in da je volilo 9 poslancev, »ki se prištevajo k naši skupnosti«.

Volitev se ni udeležilo 20 narodnih poslancev. Dr. Dobovišek, izvoljen na Mačkovi listi, ni bil vpisan v volilni imenik. Poleg tega ni volilo 37 županov.

Volilo je še 30 imenovanih ban. svetnikov in 416 županov.

»Slovenec« od ponedeljka trdi, da je v nedeljo njegov politični nasprotnik splahnel. Z ozirom na to gotovo ne bo več pisal ne on, ne njegovi pobožni bratci nikoli več niti o JNS niti o združenji opoziciji, niti o naprednjakih, niti o nacionalistih. Na vrsti bodo samo krščanski socialisti in razni »tavajoči Slovenci«.

Selitev

Beograjsko časopisje poroča, da bo v kratkem prišel za juž. Kabalinom tudi poslanec Milan Banić v klub JRZ in zapustil svojega predsednika dr. Baričevića. Milan Banić ni prestopil v klub JRZ zato, češ da je premalo energičen v smeri jugoslovanske politike. Osnoval je zato z Jankom Baričevićem jugoslovanski klub narodnih poslancev. Izgleda, da bo JRZ v kratkem najbolj jugoslovanski.

Učiteljstvo zase in za narod

V soboto je bil v Ljubljani velik učiteljski tabor, ki so se ga udeležili člani JUU iz kamniškega, radovljiškega, škočjeloškega, logškega in še drugih srezov, pa seveda tudi iz Ljubljane same in okolice v izredno velikem in častnem številu.

Tu smo spoznali, v kako težkih razmerah deluje slovenski učitelj, slovenska učiteljica. Kljub vsem težavam, bridkostim in razočaranjem pa vrši učiteljstvo z brezprimerno vneto in požrtvovalnostjo svoje delo za vzgojo zdravega narodovega naraščaja in za splošno prosveto in razcvit slovenske vasi. O tem so nas prepričala vsa izčrpna poročila, ki so jih podali na zborovanju posamezni poročevalci, o tem nas pa tudi prepričuje vsakdanja skušnja. Saj vemo, da ima zdrav kmetški živelj v dobrem učitelju najboljšega sodelavca in svetovalca. Vsa čast učiteljstvu, ki tako vzvišeno in idealno pojmuje svoje poslanstvo!

Zanimivo je bilo izčrpno predavanje učitelja g. Franceta Ostanka o narodno-obrambnem delu, kot zaključno pa je bilo na vrsti predavanje koroškega rojaka dr. Julija Felaherja o naši Koroški. Silno zanimanje, s kakršnim je učiteljstvo sledilo govornikovim izvajanjem, in burno ploskanje, s katerim mu je ob koncu izražalo svojo zahvalo in priznanje za vse podane misli, vse to dokazuje, da srečujemo kamen ne more postaviti meje! Učiteljstvo se zaveda, do kod sega naš rod! Naj ga ta zavest bodri pri nadaljnjem delu, mi vsi pa ga bomo skušali po svojih močeh podpirati in mu tako dokazati, da ni osamljeno.

Kmetje, obrtniki in podeželski delavci! Zahtevajte v vsakem gostilniškem lokalu, kamor zahajate in dajete zastužka, »Kmetški list«!

Kaj se godi po svetu

Nemčija

V zadnjem tednu so vzbudili posebno pozornost dogodki v Nemčiji, ki so končno pokazali, da ima trenutno tam hitlerizem neomejeno oblast.

Ze dolgo je trajalo napeto razmerje med vojsko in stranko, na zunaj pa je izbruhnilo o priliki nedavne poroke nemškega maršala Blomberga, ki je odšel po poroki v Italijo in je bil sedaj upokojen.



Adolf Hitler

Dne 4. t. m. pozno ponoči pa je izšel odlok kancelarja Hitlerja, s katerim so upokojeni skoraj vsi vodilni generali nemške vojske. Hitler sam je postal vrhovni vodja in poveljnik nemške državne obrambe. Za njim je najvišja osebnost v vojski general Göring, ki je postal general feldmaršal.

V zvezi s temi spremembami so izvršene tudi važne in pomembne spremembe v zunanji in gospodarski politiki. Vrhovno vodstvo zunanje politike je v rokah kancelarja Hitlerja, ki mu je dodeljen poseben tajni državni svet, izvrševalec njegovih sklepov pa je v svojstvu zunanjega ministra Hitlerjev zaupnik in dosedanji nemški poslanik v Londonu Ribbentrop.

Kancelar Hitler v svojem odloku razglašaja: Odslej bom sam osebno in neposredno vršil oblast vrhovnega poveljnika celokupne nemške oborožene sile. Pristojnost dosedanjega splošnega oddelka vojnega ministra se prenaša na štab tega vrhovnega poveljstva. Dosedanji načelnik splošnega oddelka vojnega ministrstva postane načelnik štaba vrhovnega poveljstva celokupne oborožene sile in je po rangi enak ministrom državne vlade. Vrhovno poveljstvo celokupne oborožene sile bo ob enem opravljalo vse posle vojnega ministrstva. Vse dolžnosti, ki jih je doslej upravljal vojni minister, bo odslej vršil načelnik štaba vrhovnega poveljstva in sicer v dobi miru po mojih navodilih ter bo tako upravljal celokupno državno obrambo na vseh področjih.

Za predsednika novega tajnega državnega sveta je imenovan dosedanji zunanji minister von Neurath. Za člane tajnega državnega sveta so razen tega imenovani: novi zunanji minister Ribbentrop, generalfeldmaršal Göring, Hitlerjev namestnik Hess, propagandni minister Göbbels, načelnik kancelarske pisarne Lammers, vrhovni poveljnik vojske general Brauchitsch, vrhovni poveljnik vojne mornarice admiral Röder in načelnik štaba vrhovnega poveljstva general Keitel. Posle delovodje tajnega državnega sveta bo vodil načelnik kancelarske pisarne.

V zvezi s temi spremembami je bil za nemškega poslanika v Londonu imenovan poslanik von Hassel. Nemški poslaniki v Rimu, Tokiju, na Dunaju in Salamanci so bili brzojavno odpoklicani.

Državni zbor je sklican za 20. t. m. k izred-

ni seji. Pri tej priliki bo kancelar Hitler poročal o pomenu izvršenih sprememb in podal oris načrta za bodočo nemško zunanjo politiko.

Te dogodke seveda spremljajo po vseh evropskih državah z veliko pozornostjo in jih po svoje razlagajo. Mussolini je Hitlerju v posebni brzojavki častital, češ »da bo ta dogodek poglobil odnošaje med obema vojskama in režimoma«. V Angliji sodijo, da je zmagala v Nemčiji struja nestrpnih elementov, in tudi na Češkoslovaškem izražajo podobne misli.

Okrog španskega ognjišča

Dogodki v Nemčiji so sicer začasno potisnili v ozadje zanimanje za ves ostali svet, zato pa diplomacija drugod seveda ni nič manj delavna.

Zaradi vedno grozovitejših dogodkov v Španiji se trudi zlasti Anglija, da bi prišlo do mednarodnega dogovora proti napadom na nezavarovana mesta.

Po uradnih španskih poročilih so nacionalisti pred kratkim zopet izredno hudo obstreljevali Madrid. V mesto je udarilo okrog 300 granat. Število mrtvih in ranjenih še ni znano. Pravijo pa, da je žrtev nad sto. Večja granata



Vodja ruske polarne ekspedicije Papanin

je zadela tudi poslopje francoskega poslaništva, prebila streho in dvoje nadstropij in padla v dvorano v prvem nadstropju, kjer pa ni eksplodirala. Škoda je zelo velika.

Ondan so republikanske čete zopet zavzele postojanke Salto del Gamo zapadno od Pozoblanche. Republikansko topništvo je podpiralo prodiranje svoje pehote in bombardiralo nacionalistične jarke in njihovo zaledje. Vlado letalstvo je dve sovražni dvomotorni letali prisililo k umiku. Republikanske čete so zajele večje število nacionalistov in zaplenile precej materiala.

Taka in podobna poročila se vrste dan za dnem, večkrat vzbujajo pa naravnost stud po svoji grozoti. Še bolj kakor letalski in topniški napadi na nezavarovana mesta pa vznemirja Anglijo vedno večje ogrožanje pomorskih poti v Sredozemlju. Saj je tu tako rekoč živec angleške moči! Preden se je poglelo v Angliji razburjenje zaradi potopitve angleškega trgovskega parnika »Endymiona«, sta dve letali, ki sta prileteli s Palme na Mallorci, dvakrat napadli angleški tovorni parnik »Acira«, ki je bil s tovorom premoga namenjen v Valencio. Dvajset milj pred barcelonsko luko sta letali, o katerih ni nobenega dvoma, da pripadata generalu Francu, parnik dvakrat bombardirali. Prvič sta vrgli tri bombe in obstreljevali posadko s strojnimi, drugič pa sta vrgli še po eno bombo.

Obe poslednji bombi sta zadeli in se je parnik takoj potopil.

Da v tem primeru ne gre za kako pomoč, marveč za nameren napad, dokazuje dejstvo, da je plul parnik pod jasno vidno angleško zastavo. Razen tega je bila izvešena zastava, ki je kazala, da je na krovu organ mednarodne kontrole, dokaz, da parnik nima prepovedanega tovora, namreč vojnih potrebščin. Ob bližanju letal je kapitan dal izobesiti še posebno veliko in dobro vidno angleško zastavo. Kljub temu, da so se letala spustila zelo nizko in so morala točno razločiti narodnost parnika, so parnik bombardirali. Na krovu je bilo poleg kapitana in mednarodnega kontrolorja 25 mož posadke, samih Angležev. Vse so rešili ribiči.

Angleška vlada je nato imela po prejetih poročilih več ur trajajočo sejo, na kateri so bili sprejeti zelo odločni ukrepi za zaščito angleških interesov. Mornariško ministrstvo je že izdalo nalog, da se zbere v zapadnem delu Sredozemskega morja večje število vojnih ladij, s katerimi bo v danem primeru začela Anglija izvajati blokado Francove Španije. Predvsem bodo blokirali Malorco, ki je glavno oporišče frankovcev in odkoder v glavnem prihajajo napadi na tuje trgovske ladje.

Kakor torej vidimo, postaja španski kotel vedno bolj nevaren za mednarodni mir.

Na Daljnem vzhodu

Kitajski general Čančitang je proglasil cepitev Kantona od Kitajske, v kolikor je pod oblastjo osrednje kitajske vlade. Bilo je proglašeno obsedno stanje, ki so ga razširili tudi na vso okolico, češ da nameravajo neki krogi prisiliti sedanjo kvantunško vlado k ostavki. Pravijo, da so pristaši Čančitanga, bivšega kantonskega župana, ki je predlanskim vodil upor proti maršalu Čangkajšku v južni Kitajski, pričeli odkrito borbo proti sedanji vladi v Kvantungu.

Oblasti so odredile, da morajo vse tuje ladje zapustiti kantonsko luko in se umakniti v Hongkong ali v Macao. Mnogo konzulov je že protestiralo proti temu, ker bodo zaradi teh ukrepov lastniki ladij hudo oškodovani. Sinoči je bila prekinjena tudi redna plovba med Kantonom in Macaom. Mnogo bogatih Kitajcev beži v Hongkong ali pa proti severu.



Kitajski maršal Čangkajšek

Bivši kantonski župan, ki je bil predlanskim med južno-kitajskimi uporniki, se baje tudi sedaj zavzema za to, da bi se mesto brez borbe predalo Japoncem. Zaradi tega so ga kitajski nacionalisti že ponovno napadli in je vselej le po naključju ušel atentatorjem. Baje je bilo obsedno stanje razširjeno na kvantunško pokrajino zaradi propagandnega delovanja njegovih ljudi proti maršalu Čangkajšku, ki se je v zadnjem času razširilo na vso kvantunško pokrajino.

Skupina japonskih vojnih ladij se je pred kratkim na vse zgodaj pojavila v bližini Kantona in pričela obstreljevati utrdbе Bocca Tigris, ki so zgrajene ob izlivu Čukianga, ob katerem leži tudi Kanton. Vojne ladje so skušale priti mimo teh utrdb neposredno pred kantonsko pristanišče, kar jim je delno tudi uspelo, nakar so iz neposredne bližine utrdb pričele obstreljevati posamezne južne kantonske okraje.

V mestu je medtem zavladala strašna panika in na tisoče prebivalcev je pričelo bežati iz mesta na vse strani. V dopoldanskih urah so se pojavila nad Kantonom tudi japonska letala, ki so posamezne mestne okraje hudo bombardirala. Po dosedanjih vesteh so bombe ubile mnogo ljudi.



Kmetska mladina

Vneto na delo

V boju za svoje ideale je organizirana kmetška mladina kakor kleno zrnje na njivi. Naj se še tako razrašča plevel, naj kje poganjata trnje in osat, zdrava življenjska sila močnega žita vse to premaga, dokler v polnem klasju ne doseže svojega življenjskega cilja.

Tega se moramo vsi zavedati, zato nas tudi ne smejo plašiti ovire, ki nam jih nasprotniki slovenske vasi stavijo na pot. Nasprotno, kolikor več je ovir, toliko ponosnejši mora biti naš zalet!

Bolj kakor odkriti in javni nasprotniki so vsakemu pokretu nevarni prikriti. Potuhnjene je kakor strupen bacil, ki se zažre v telo organizacije in razjeda ter razkraja njene življenjske sokove. Zato moramo vedno prav posebno pozornost posvečati takim pojavom. Kakor hitro jih kje opazimo, jih moramo takoj v kali zatreti. Včasih to morda boli, toda ta bolečina nam prinese zdravje, zato jo tudi moramo prestati.

Saj s tem nočem reči, da je kje že bilo kaj takega v naših vrstah. Popolnoma tuja mi je misel, da bi na katero koli organizirano vejo dahnil le senco suma. Hočem le opozoriti na možnost in pokazati način, kako je treba v takih primerih ravnati.

Pomnimo namreč vsi, da v organizaciji ni vselej merodajno le število članstva, ampak v prvi vrsti in prav posebno še njih kakovost. Deset izvrstnih fantov in deklet, ki so res zavedni in borbene, o potrebi svojega dela prepričani in v njega izvajanju ognjevitvi, je več vrednih kakor sto mlačnežev, ki bi morda vstopili v organizacijo samo tako zaradi lepšega.

To naj pride zlasti do veljave pri prireditvah. Prireditve mimo prireditve je lisoč in ena, pa naj bo v zaprtih prostorih ali na prostem. Že pri prvih pripravah se pozna, kje je stvar v pravih rokah. Kakor hitro je sprožena misel, se je treba takoj lotiti načrta. In tu morajo nujno sodelovati vsi. Ne gre za to, da bi vsi hoteli uveljaviti svojo voljo in zamisel kot edino pravilno. To bi pripeljalo do razdorov in sporov, zato nikar takó! Pač pa morajo vsi dajati — pobudo! To je pa dolžnost. Več glav več ve, več oči več vidi. Treba se je lotiti vsake prireditve tako, da že prvi glasovi o njeni napovedi pomenijo ogenj, svetlobo in toploto.

In potem delo med prireditvijo samó. Tu se po naših društvih mnogo greši. Člani društva, ki prirejajo zabavo, tekmo ali karkoli, morajo biti kakor magnetne igle. Nikar nervoznosti, še manj pa lesene brezbržnosti, pač pa je važno, da imate posevd oči in tenek sluh. Vse je treba videti in slišati in vse je treba ukreniti tako, da se počutijo gostje kot svoji med svojimi. To so sicer malenkosti, ki pa so tako važne, da v gostu lahko zapustite trajno ugoden ali pa tudi trajno neoprijeten vtis.

In prav v takih malenkostih se zrcali vnema

Mislili so, da je
Majdkina oblekca
bela...



... dokler ji ni stric obrisal
solz s svojim robcem —
opranim z Radionom!

Tudi Vi, ki niste več novinka v gospodinjstvu, mislite morda, da je Vaše perilo belo. Primerjajte ga pa enkrat s perilom, opranim z Radionom. Razložek je očiten ter Vas bo prepričal: z navadnimi sredstvi oprano perilo izgleda sivkasto v primeri s perilom, opranim z Radionom. Nič čudnega: navadna pralna sredstva samo površno odpravijo nesnago, medtem ko kisikovi mehurički skupaj s peno dobrega Schichtovega mila, ki ga vsebuje Radion, prodirajo skozi tkanino in jo operejo tako, da postane »Radion-bela«. Uporabite pri prihodnjem pranju perila Radion, pa ne boste nikoli več uporabljali kakršnegakoli drugega pralnega sredstva!



Schichtov
RADION
pere sam

resnično delavnih članov, verjemite pa, da je ta vnema najboljšo sredstvo za pridobivanje novih prijateljev in pobornikov.

Sv. Bolfenk pri Središču

Minulo nedeljo, 30. januarja, je imelo tukajšnje Izobraževalno društvo »Lipa« ob častni udeležbi članov svoj 36. redni občni zbor, ki je bil nov dokaz strujenosti vseh naprednih vrst pri kulturnem delu za dvig in razvoj naše okolice, ki ga »Lipa« s svojo knjižnico in dramskim udejstvovanjem ne oziraje se na stavljenе ovire vrši že četrto desetletje.

Iz poročil posameznih funkcionarjev je bilo razvideti, da je bilo delo v pretekli poslovni

dobi zelo živahno, saj se je vršilo 5 javnih prireditvev, 7 sej, število knjig v knjižnici se je povečalo, dvignilo se je denarno premoženje društva, pa tudi število članov je poraslo.

Pri volitvah z vzklikom je bil soglasno z malimi dopolnitvami izvoljen prejšnji odbor, in sicer: predsednik Jožko Tomažič, podpredsednik Franc Rizman, tajnik Vinko Lukman, blagajnik Jakob Munda, odborniki: Franjo Puklavec, Ivan Sešek, Jože Hlebec, Ignac Zadravec, knjižničar Ludvik Lukman, pevovodja Srečko Stanič in oskrbnik odra Branko Zabavnik. Članarina ostane nadalje 5 din letno.

Kakor so se naši pradedje zbirali pod vaško lipo, ki jim je bila nekak vaški parlament, tako

se mi zbirajmo ob naši »Lipi« k složnemu in nesebičnemu delu za dobrobit vseh. Veje »Lipe« so mogočne, pod nje vabi vse, ki so iskrenega srca in dobrih namenov!

V nedeljo dne 13. februarja ob pol 8. uri (po rani maši) se vrši v šoli predavanje: »Zgodovina časopisa in njegov sodobni pomen in vpliv«. Predaval bo v imenu ZKD iz Maribora g. Ivan Grešak, novinar. Vstop k temu zanimivemu in poučnemu predavanju je vsakomur prost in Vas k udeležbi vladno vabi Društvo kmetijskih fantov in deklet in »Lipa«.

Šmartno ob Dreti

V nedeljo, 30. januarja smo imeli občni zbor našega Društva kmetijskih fantov in deklet, katerega je vodil predsednik tov. Franc Remic. Po poročilih odbora smo izvolili nov odbor iz tehle tovarišev in tovarišic: Mirko Levar, predsednik; Meri Vrtačnik, podpreds.; Marija Levar, tajnica; Joško Glojek, blagajnik. Odborniki pa so: Mohor Levar, Ivan Staut, Malka Felicijan, Franc Kramer in Pepca Staut. Nadzornika sta: Martin Bric in Micka Staut. Po volitvah je govoril zastopnik celjskega pododborna tov. Franc Kronovšek, ki je razložil namen naših kmetijsko-mladinskih organizacij in nas navdušil za nadaljnje delo. Največja ovira je pri našem delu splavarstvo, ker so fantje po večini vedno odsotni. V bodočem letu se hočemo potruditi, da bo naše društvo še boljše delovalo in da bomo tako izpolnili vse, kar nam nalaga društvena dolžnost.

Sinkov turn

Naše Društvo kmetijskih fantov in deklet prav marljivo deluje. V nedeljo, dne 9. januarja t. l. smo uprizorili veseligr »Na ogledih«. Prihodnjo nedeljo, 13. februarja ob 3. uri pop. pa se bomo zopet pokazali na odru z veseligr »Detektiv Megla«. Vsa bližnja tov. društva in zavodne kmetijske fante in dekleta vabimo na našo prireditev.

Občni zbor društva bomo imeli v nedeljo, 20. februarja s pričetkom ob 9. uri dopoldne pri tov. Sršenu.

V tečaj ljubljanskega pododborna smo poslali 4 člane in tudi pri dekliskem tečaju ne bomo izostali, ker se zavedamo, da je samo od sposobnih in izobraženih članov in članic najboljša zagotovilo za dobro poslovanje in delovanje društva.

Nameravali smo tudi prirediti gospodinjski tečaj, ker imamo na razpolago prvovrstno moč. Toda razmere in ovire, ki se nam dan na dan stavljajo na pot, so izvedbo tega tečaja preprečile.

Št. Peter v Savinjski dolini

Tudi v Št. Petru smo se začeli dramiti. Prišli smo do spoznanja, da bomo le v skupnosti uresničili naše zahteve in le tako bomo dosegli uspehe in končno kmetiskemu človeku priborili dostojno življenje. Težavno je naše delo, ker si moramo vse sami ustvarjati, kar pri drugih društvih napravijo največkrat izobraženci. Razume se, da nam tudi nasprotnikov ne manjka, saj jih je imel tudi Kristus, toda kljub temu ne bomo klonili, ker se zavedamo, da delamo le sebi v korist.

Na praznik 2. februarja t. l. smo imeli sestanek, na katerega sta prišla zastopnika celjskega pododborna tov. Aleksander Turnšek in tov. Franc Kronovšek.

Tov. Turnšek nam je razjasnil cilj in pomen naših organizacij in nam dal točna navodila za delovanje. Njegovemu govoru smo sledili z velikim zanimanjem. Nato smo si izvolili pripravljalni odbor, ki ga tvorijo sledeči tovariši: Vinko Ušen, predsednik; Miha Udrig, podpredsednik; Andrej Cetina ml., tajnik; Rudolf Udrih, blagajnik. Odborniki pa so: Stanko Kossu, Stanko Tavčar in Ivan Udrih. Od novega odbora pričakujemo, da bo zastavil vse sile za razmah našega društva, ker so naši kmetijski fantje in dekleta

izobrazbe in vzgoje zelo potrebni. S tem se priključujemo našemu kmetijsko-mladinskemu gibanju in se bomo v skupnosti borili za naše pravice.

Dobova

Dne 30. jan. 1938 se je poročil g. Štrbulc Franc iz Sel z gđc. Kos Pepco iz Mihalovca. Imenovani se je udeleževal pri raznih društvih kot član in igralec, kakor pri »Sokoluc«, pri Rdečem križu, pri Društvu kmetijskih fantov in deklet, katerega društva je bil tudi dalj časa predsednik. Upamo, da nam ostane še za naprej naklonjen kot zvest tovariš in gre po začetni poti naprej, kar je posebno v današnjih časih še najbolj potrebno. Pri poroki je bil navzoč tudi g. Toporišič Franc iz Sel kot podpredsednik občinske organizacije Rdečega križa v Dobovi. S svojim lepim govorom je orisal delo za idejo Rdečega križa, katerega na žalost ne more tako uspevati kakor bi morala, ker nekateri nočejo razumeti, da ravno to društvo, katero je pod pokroviteljstvom Nj. Vel. kralja Petra II., dela iz ljubezni do svojega bližnjega, neguje dobrotnost v miru in vojni. Ob tej priliki se je g. podpredsednik Toporišič spomnil tudi revežev in nabral znesek din 80.—, kateri bo oddan v fond za prvo pomoč pri društvu Rdečega križa v Dobovi. Želim, da bi šli z odprtim srcem in vedrim čelom naprej, v upanju na boljše bodočnost. — Čestitamo!

Mlatič

Zaušena je kriza!

Zelen »Slovenski delavec«, ki je zagledal luč sveta proti volji krščanskih socialistov nekje na Gorenjskem, piše v svojem uvodniku pod zgornjim, daleč na okrog odmevajočim naslovom tole:

»Narodna vzgoja k varčevanju je utrpela nenadomestljive gospodarske pa tudi moralne vrednote.

Cel narod, vsi stanovi so na tem trpeli. Od malega kmeta in industrijskega delavca pa do veletrgovca in veleindustrialca, vsi so čutili na sebi te nezdrave razmere. Mnogi so obupavali, tudi najboljši, da bi bilo v doglednem času konec tega zla.

Toda prišli so novi možje in zamenjali so one druge, ki z narodom niso čutili. Pri državnem in narodnem krmilu so vstali možje iz slovenske narodne celote iz njegovega čustvovanja. Tem je bilo v skladu z njihovim življenjskim delom vse na tem, da se narodne sile sproste in obogate. Možje, voljni služiti narodu, so zame-

njali može, katerim naj bi narod služil v gospodarski sužnosti.

Imena Korošec, Krek, Natlačen so se zopet zarisala v dnevnik naše zgodovine in bodo pričala, napram časom, ko so drugi pisali v njega svojo samopašnost, da je bila v njih ljubezen.

Po zaslugi našega bana dr. Natlačena in obeh naših ministrov stojimo pred velikim upanjem in že delnim izvrševanjem obujenja našega denarnega obtoka. Kdor bo hotel resnici dati pričevanje, bo moral to s priznanjem potrditi, pa naj pripada kateremu koli političnemu ali kulturnemu taboru.

Jaz podpisem »zelencu« to, kar je povedal, z vsemi štirimi — ali samo pod pogojem, da ne bo nikdar več napadal Gostinčarjevih krščanskih socialistov in da ne bo krenil tok navedenih dobrin za kmeta v neznanu smer!

Med seboj se mlatijo

Jaz ne vem, kaj je tega treba? »Delavska pravica« vsa v penah mlati po jeseniškem »zelencu« ter ga v pavzah svari kakor sam Bog Adama v raj in mu pravi:

»Zeleni v svoji protimarksistični maniji le preveč koristijo marksistom, ker jim pripisujejo celo rešitev delavca izpod gosposkega jarma. Če bo šlo tako naprej, se bodo mogoče še prepisali med nje! Obenem pa mladeniči, ki se zbirajo v vodstvu ZZD, mislijo, da so vseznali in da mora biti svet tak, kot si ga oni predstavljajo v svoji naivnosti. Le čevlje sodi naj kopitar! — Krščanski strokovničarji smo mnenja, da bo bolje za zelene »strokovničarje«, če puste svoj najnovejši poklic, v katerem so slabi diletantje, in se naj rajši vrnejo k prejšnjemu poklicu, ker bo to našemu delavstvu samo v korist, ter tako zaključijo slabo začeto — komedijo. Tudi botrom zelenih to ne bo škodovalo.«

Vidite, kmetje — zgarani, lačni krščanski delavci se mlatijo kot živina med sabo — nam pa pravi Janez Vodopivec iz Fabcev, da moramo biti med seboj složni in da moramo ubogati, kakor nam veli višja gosposka.

Kaj pravite? Ali imajo prav krščanski delavci, ali ima prav Janez Vodopivec iz Fabcev?

★

Ko hodim po tem lepem slovenskem svetu in ga s svojim cepom mlatim ter v resnični ljubezni blagoslavljam s svojim delom, vidim marsikaj, česar drugi ne vidijo.

Vprašam samo, kdo je kdaj videl, da bi se bila sedala v avtomobilu spremenila v sočno, prekajeno svinjino? Če je kdo radoveden, kdaj in kje je to bilo, mu rad povem — na štiri oči.

Še k novemu pravilniku o pobiranju trošarine na vino

Z izdajanjem novega pravilnika o trošarini na vino se je v javnosti zbudilo mnogo zanimanja za stvar, pa tudi časopisje je prineslo več razprav z različnimi komentarji proti, pa tudi za nov način.

Ne bo odveč, če k temu povemo, kako misli ljudstvo iz vinskih gor, kar je razvidno iz resolucije, ki jo je banski upravi poslal občinski odbor izrazito vinogradniške občine Kog, ki se glasi:

Pozdravlja strogo kontrolo nad alkoholnimi pijačami, prosimo merodajne faktorje, da bi se v korist vinogradnikov omilile nekatere trdote novega pravilnika za pobiranje trošarine v tem smislu:

1. da bi se oprostilo vinogradnike od plačevanja trošarine za podrobno prodajo vina nad 5 litrov v vinorodnih občinah;
2. da bi se vinogradniki oprostili jamstva za trošarino, ki jo kupec ne bi plačal v tuji občini;
3. da vinogradniki ne bi plačevali trošarine od vina, ki ga dajo v zameno za življenjske po-

trebsčine, niti da bi plačeval kakršno koli trošarino oni, ki sprejme vino v zameno;

4. da tudi privatniki, ki kupujejo vino le za svojo uporabo od vinogradnikov, ne bi plačali občinske trošarine, oziroma da bi se ta v tuji občini plačana trošarina vrnila domači občini, kjer je vino zrastle.

K gornjim točkam bi še pripomnili: Vinogradniki nismo nikoli bili proti kontroli, nasprotno, smo jo celo zahtevali, da bi se ugotovilo od kod in koliko se uvaža k nam tujega vina, če se do sedaj pa ni izvajala pač ni bila naša krivda. Z uvedbo stroge kontrole na novo pa ni potrebna uvedba novih bremen na račun itak obubožanega vinogradnika. — Da se je tihotapstvo z vinom tako razpaslo, je pred vsem krivda nevzdržnih razmer, razlik v cenah in nelegalne konkurence. Naj se zniža trošarina na znosno mero (banovinska in občinska skupaj na največ 1 dinar), pa se ne bo več tihotapilo, ker ne bo več prišlo toliko v poštev. Vseh dajatev, ki se jih na vino navrže, namreč ne plača ne gostilničar, niti pivce, kot se to splošno misli,

temveč vedno le pridelovalec vina, ker mora toliko ceneje vino dati, ker gostilničar pravi tako: vino lahko točim kvečjemu po 12 dinarjev, od tega plačam trošarino, prevoznino, stane me najemnina, davki, za svoje delo moram tudi vsaj 2 dinarja zaslužiti, tako mi je mogoče za vino plačati kvečjemu 4 dinarje itd. Tak račun izgleda včasih še bolj porazno, posebno pri takih, ki imajo manjši promet. Če hoče potem producentu nuditi količkej primerno ceno ter vzdržati konkurenco, je pač prisiljen del vina tihotapiti. Tihotapštvo posrednikov, je pa seveda šlo v veliko škodo obeh.

Prav tako je na popolnoma napačni podlagi vzeta občinska trošarina na vino, kajti če bi ta trošarina šla v prid onim občinam v katerih se vino pridelava, bi to še šlo, kajti potem bi se tam zmanjšale doklade na itak visoko zemljarino. Ni pa nikakor primerno, da ravno najvišjo trošarino pobirajo občine, na katerih ni niti orala vinograda (mesta), ker to pač po zgoraj pokazanem računu plača le pridelovalec, ki svojo s trudom in povečanimi stroški (galica) pridelano vino toliko ceneje proda. Vinorodni kraji nimajo od trošarine nobene koristi, ker je tu malo in še te slaboidoče gostilne, trošarina na vino pri prodaji od 5 do 50 litrov pa je nesocialna, zato je do sedaj ni nikdo pobiral. Največji, celo milijonski dobiček pa imajo nevinorodne občine in mesta, ki ne plačujejo nobenega zemljiškega davka, ne obdelovalnih in vzdrževalnih stroškov ter ne nosijo nikakega rizika (uime, toča, peronospora). Za vino dobijo na trošarini pogosto več, kakor je za vino dobil producent. To je pa gotovo krivično! Pravilno bi bilo, če bi se trošarina na vino stekala nazaj v one občine kjer se je pridelalo, kajti dobiček, ki ga ima kdo brez dela, stroškov in rizika — je nemoralen, nekrščanski in bo gotovo to priznala naša cerkev. Zato zahtevamo: povrnitev starega stanja glede pobiranja trošarine, pri tem pa povečanje (poostritev) kontrole prometa, da se ne bo spet zgodilo, da bi celo od države podprte zadruga uvažale vino z juga brez kontrole ter tako brez plačanja trošarine.

Predlog točke 3. podpremo s primerom: Haložan da vino za koruzo. Trošarina sama znaša 2 dinarja, koruzo stane 1 dinar, kakšno je to razmerje sami vidite, ker mu tako gre 2/3 zamenjavega blaga v zgubo in je na ta način taka zamenjava popolnoma onemogočena.

Da bomo vinogradniki od trošarine imeli indirektno korist v obliki brezobrestnega posojila za obnovo vinogradnikov je pač lepa to-

lažba, na katero pa po dosedanjih bridkih izkušnjah imamo malo zaupanja ter bo pravilnost celotne sodbe pač pokazala bodočnost. Gospoda bo takrat za eno izkušnjo bogatejša, kmet bo pa medtem obubožal, da bo potreben milosti... zvonjenje po toči! —žič.

Domači dogodki

× 1000 din v denarju prejme lahko vsak, kdor se naroči na list Rejec malih živali, Ljubljana, Karunova ul. 10. Zahtevajte list na ogled!

× Polževa naglica. V Petrogradu so pred 50 leti začeli zidati novo šolsko poslopje. Takrat so tam gospodarili še Madžari, ki so nameravali tam urediti tudi posebno šolo za občinske tajnike in druge občinske uradnike. Svetovna vojna je delo prekinila, a tudi pozneje se ga nihče ni nikoli več lotil. Mislimo, da ta naglica pomeni jugoslovanski gradbeni rekord.

× V Škofji Loki so delavski družini Janeza Langerholec tatovi nedavno odnesli nad 60 kosov perila. Uzmoviče pa je preganjala smola. Ukradli so nekje tuđi sani, na katerih so odpeljali tatinski plen. Sani so okradeni potem našli na cesti, o perilu pa ni ne duha ne sluha.

× Podaljšan rok za prijavo pridobnine. Po razglasu davčne uprave za mesto Ljubljana je rok za vlaganje davčnih prijav podaljšan do vključno 15. t. m.

× Okoli Suhe planine pri Nišu se že nekaj dni premika velik zemeljski plaz, ki se je pred kratkim v enem samem dnevu premaknil skoraj za 2 metra. Plaz je nastal zaradi preobilnega deževja in je doslej porušil že več hiš in drugih poslopij.

× V Puštalu je Lavrinčevo družino zadela pred kratkim bridka izguba. V soboto opoldne, oziroma popoldne po malici je v tovarni »Šešir« zadela kap Janeza Lavrinca, ki je bil rednik vse družine. Žalostna vest je tako presunila njegovo 81 letno mater, da se je dan za njim tudi ona preselila v večnost. Tako so imeli hkratu dva mrliča na mrtvaškem odru. S težko prizadeto družino sočustvuje vsa okolica, saj je Janez Lavrinec zapustil 9 otrok, 6 sinov in tri hčere. Vsi so domala še nepreskrbljeni.

× V Račah je neznan tat vlomil v izložbeno okno mesarja in gostilničarja Karla Vergleza in mu odnesel 50 suhih klobas.

× Žalostno ogledalo. Po podatkih apelacij-

PRI KAŠLJU
in
HRIPAVOSTI



Tussipect
„Beiersdorf“



okusno sredstvo
proti kašlju. —
Dobiva se v vseh
lekarnah.
Velika steklenica
Din 40.—
Mala steklenica
Din 25.—

Odobr. Min. soc. pol. in nar. zdr. S. Br. 2685321. X. 1937

skega sodišča je bilo lani predlaganih nad 72.000 eksekucij in vknjiženih na razna posestva v Sloveniji več kakor za 250 milijonov dinarjev posojil. Vsekakor žalostno ogledalo, ki dokazuje, da smo še daleč, zelo daleč od zaželjenega blagostanja.

× V Poljčanah so bili pred kratki v eni sami noči izvršeni kar štirje vlomi. Vlomilci so vdrli v hotel Mahorič, v hotel Bauman, v Zvenkovo gostilno in Sumerjevo mesarijo. Odnesli so nekaj gotovine, cigaret, likerja in mesa ter jo brez sledu popihali.

× V Libeljah pri Dravogradu je pred kratkim sredi noči izbruhnil požar v gospodarskem poslopiju posestnice Lize Prusnik. Vnela se je tudi lesena hiša. Gasilci so komaj rešili 80letno dekle in 63letnega hlapca, vse drugo so pogoltnili plameni.

× V Trbovljah je pljučnica nanagloma pobrala 43letnega rudarja Martina Ravšla, ki je zapustil vdovo in 5 nepreskrbljenih otrok.

× V Rimskih toplicah so na svečnico čutili opoldne močan potresni sunek s smerjo od juga proti severu.

Kmetstvo in fašizem

(Dalje)

Malih in srednjih kmetstkih posestnikov, ki so popolnoma razlašeni in sproletarizirani, je na desettisoče. Oni kmetje, ki se jim je posrečilo, da vsaj po imenu ostanejo lastniki svoje zemlje, so padli v klešče bank. Ta proces siromašenja in proletarizacije kmetstkega življa še pospešujejo nove intervencije s strani države, ki je ponovno navalila na kmetstvo posest neznosna javna bremena v obliki raznih davkov in taks. Po navedbah Mije Markoviča v knjigi »Ohranitev kmetstke posesti«, ki so posnete po podatkih fašističnih pisateljev, je bil v stari pokrajini Bari, kjer je 233.550 davčnih zavezancev, občinski davek (doklada) povečan v 10 letih od 4 milijonov na — 18 milijonov lir, to se pravi, da je bil početvorjen! Takse na pse, na klanje svinj in celo na koze so bile tako neznosne, da kmetje niso marali več imeti niti psov niti svinj niti koz. Taksa na kmetstke vozičke z oslovsko, konjsko ali muljo vprego je tako velika, da znaša več kakor je vreden tak voz.

O brigi italijanskega fašizma za kmetstvo ni mogoče reči nič bolj značilnega, kakor so lastniški odnosi na kmetih. Od skupne obdelane površine je samo četrtina v rokah malega in srednjega kmetstkega gospodarstva, vse drugo pa je v rokah veleposestva.

Končno niti »žitna bitka«, ki je bila v nekem času deležna toliko hvale in ki bi naj pravila v primeru vojne Italijo neodvisno od tujega uvoza žita, ni nič koristila kmetstvu.

Danes se zdí, kakor da se je italijanski fašizem utrudil v svoji skrbi za kmetstvo, čeprav ni mogoče oporekati, da se je fašizem res skušal z vsem srcem zavzeti za kmeta.

Na drugi strani nemški fašizem smatra kmetstvo bolj kakor propagandno sredstvo zato, da pridobi za svoje ideje tudi kmetstki živelj zunanaj svojega območja, v demokratičnih in pol-demokratičnih državah. Propaganda sama se ne zadovoljuje z ideološkim pridobivanjem drugih narodov, ampak vrši tudi nemško propagando, kaže torej težnjo nemškega prodiranja, zlasti v vzhodno in jugovzhodno Evropo. To je razločno pokazal eden izmed vodij nemškega kmetstva, dr. E. Winter, ko je izjavil:

»Spričo tega nam ostaja samo ta pot, da se postavi germansko kmetstvo na čelo kmetstkih narodov in da se mirnim putem zediní za dvig svojega življenjskega standarda.«

Za to »mirno pot« pa seveda prav nič ne govore razni dogodki, ki jih je fašizem povzročal v zadnjih letih, a še manj menda sedanji mednarodni položaj.

Odnos hitlerizma je najbolj viden v temelj-

nih težnjah sodobne nemške agrarne politike. Iz pojmovanja naroda kot nekake organske celote, kot krvne enote, je nastala podmena o sporazumu med razredi in sloji. Pri tem se nihče ne dotika načelno socialno-ekonomskih odnošajev, ki pretresajo narod.

Vse razlike, vse funkcije, vsa pojmovanja in naziranja in vse življenje posameznikov se mora podvreči nekakim utvarnim ciljem naroda kot celote. To se pravi, da se mora vse življenje in tudi gospodarstvo podvreči nekim domišljnim »višjim ciljem« kot idealu celote. Po tem pojmovanju gospodarstvo ni več sredstvo za pridobivanje dobrin posameznikom, ampak se javlja kot družabna funkcija, »kot ena izmed dejavnosti, ki jo vrši ves narod«. Iz tega sledi kot naravna posledica, da tudi gospodarstvo postane neko »iracionalno območje« dela za narodovo celoto. Ta ima zavoljo tega neomejeno pravico, da urejuje narodno življenje. Na podlagi tega so vse gospodarske težnje odvisne od političnih težnj režima, tako, da po njih šele dobivajo poseben pomen. Tako je legenda o edinosti neke razredno neopredeljene družbe, kjer s popolno podrejenostjo delovnih množic vrhnje družabne plasti še dalje kopičijo svoje dohodke, opravljena z utvaro o »iracionalni službi narodni skupnosti«, ki naj uresniči in doseže od Boga postavljene politične cilje.

(Dalje prih.)

× V Slivnici pri Mariboru so pri nekem pretepu zabodli v desno stegno 28letnega železničarskega delavca Jerneja Dolenca, ki je nato v mariborski bolnici zdaj podlegel poškodbam.

× Na Breznici pri Radovljici so tatovi vlomili pred kratkim v občinski urad in odnesli 2060 dinarjev gotovine ter nekaj vrednostnih papirjev. Sled za njimi drži proti Jesenicam in je pričakovati, da jih bodo vestni orožniki prej ali slej razkrinkali in prijeli.

× V Zagrebu živeči Ivan Vondraček je baje izumil napravo, ki bo odslej onemogočala tramvajске nesreče. Izum bo pokazal tudi v Ljubljani, kjer ga bodo menda preskusili.

× V Leskovcu je ondan nekdo vlomil v stanovanje učitelja g. Bavdka ter mu odnesel več parov čevljev, perila in tudi precej obleke.

× Zrtev zahrbtnih intrige je brčkone postal v Avstriji mladi zdravnik dr. Dušan Kunej, doma iz Sv. Petra pod Sv. gorami. Po dovršenih medicinskih naukih je ostal kot zdravnik v Gradcu, pred kratkim pa ga je graška porota obsodila na 2 leti težke ječe zaradi »vohunstva«, po prestani kazni pa bo izgnan v Jugoslavijo.

× V Martineh blizu Sremske Mitrovice je kmetica Milka Gaboršak ustrelila svojega prijatelja Jovana Taliroviča, ko je ta spal. Jovan je že pred leti ubil svojega brata Miloša in je bil tedaj obsojen na 5 let robije. Ko je bil pred kratkim pogojno izpuščen, je pregovoril Gaboršakovo, da je začela živeti z njim. Kmalu pa je začel njo in njeno hčerko zverinsko pretepati in obe tako nečloveško mučiti, da se je končno kmetica naveličala trpljenja in se odločila za usodni strel.

× V Bukovcu pri Sremskih Karlovcih je Paje Stefanovič pred kratkim zvečer ustrelil svojo ženo Natalijo. Najprej sta se nekaj sprla, ko pa je žena malo pozneje stala s svojim 15letnim otročičem na pragu, je mož dvakrat ustrelil nanjo. Žena je bila takoj mrtva, otroka pa podivjani oče ni zadel in je sirotek ostal živ.

× V Negovi v Slovenskih goricah je na neki plesni zabavi med plesom ustrelil dninar Rudolf Kovačič svojega ljubezenskega tekmeča, 23letnega posestnikovega sina Franca Breznika. Ranjenec je kmalu po prevozu zavoljo rane umrl

v mariborski bolnici, ljubosumni strelec pa se je sam javil sodišču.

× Na zadnji svinjski sejem v Mariboru je bilo pripeljanih 148 svinj. Povprečne cene so bile: 5—6 tednov stare svinje po 80—100 din za komad, 7—9 tednov 100—120, 3—4 mesece 140 do 160, 5—7 mesecev 230 do 330, 8—10 mesecev 400—410, 1 leto stare 700—780 din za komad. Mesne cene: 1 kg žive teže 5'50—7'50, 1 kg mrtve teže 8'50—11 din. Prodanih je bilo 56 svinj.

× Agrarna zadruga r. z. z. n. z. pri Sv. Barbari v Slov. goricah se je razdružila in prešla v likvidacijo. Upniki naj prijavijo svoje terjatve.

× Sladkor bo dražji? Zagreški trgovci so te dni podražili sladkor za 1 din pri kilogramu. Sladkorne tovarne trdijo, da one niso povišale cene, pač pa je prevoz dražji za 10 para pri kg. Kdo bo tu napravil red?!

× Vitan. Prostovoljna gasilska četa Vitan vljudo sporoča, da priredi veliko tombolo dne 6. junija (binkoštni ponedeljek) ter prosi razna bližnja društva, da ta dan ne prirejajo svojih prireditvev. I. M.

× Rejce malih živali. Najnovejša številka za februar je ravnokar izšla in prinaša vse polno zanimivega gradiva, kot na pr.: Našim perutnarjem k novemu letu 1938. — I. drž. razstava malih živali v Beogradu — Krmite perutnino enotno in poceni — Urška, mala perutnarica, pripoveduje sosedovi Micki... — Belgijski ali nemški orjak — Negovanje angorskega kunca — Kunčjega rejca gnojišče — Prašičjereja malega človeka — Navodila v mesecu februarju — Naše gospodinje (ovratnik iz angorske preje, golobja juha) — Soncu nasproti — društvene vesti, drobiž, razgled po tujem svetu, književnost, šaljivke itd. Posebno zanimiv je razpis nagrad za naročnike lista v denarnem znesku 1.000 din, poleg ostalih 299 daril. Celoletna naročnina je 30 din in se naroča pri Zvezi društev rejcev malih živali v Ljubljani, Karunova ulica 10.

Živinski sejmi

Na zadnjem živinskem sejmju v Šmarju pri Jelšah so dosegli voli ceno od din 4 do 5'50, telice

od 3'50 do 5'25, teleta pa od din 4 do 5 za 1 kg žive teže. Prašiči špeharji so bili po din 9 do 10, pršutarji pa po din 8 do 9 za 1 kg žive teže.

Sejmi

14. februarja: v Dobu pri Kamniku, Semiču, Št. Lambertu, Žirovnici, Središču, Brežicah, Poničvi, Sevnici, Zalcu.
15. februarja: v Šmartnem pri Litiji, Ormožu, v Ptujju, Trbovljah, Dol. Lendavi, Bogojini.
16. februarja: v Ljubljani, Celju, Ptujju, Trbovljah, Sedlarjevem, Dol. Lendavi.
17. februarja: v Šmihelu-Stopičah, Turnišču.
18. februarja: v Mariboru.
19. februarja: v Ložu, Brežicah, Celju, Trbovljah, Pišecah.

Važnejša radio predavanja

od 13. do 19. februarja 1938.

Nedelja, 13. februarja. 17.00: O rezi vinske trte.

Ponedeljek, 14. februarja. 18.00: Prva pomoč pri zastrupljenju. — 18.40: Brižinski spomeniki.

Torek, 15. februarja. 18.40: Krščanstvo in nacionalizem.

Sreda, 16. februarja. 18.00: Februar v navari. — 18.40: Preskrba brezposelnih delavcev.

Četrtek, 17. februarja. 18.00: Pravni položaj žene v Jugoslaviji. — 19.50: Zimska oskrba planskih koč.

Sobota, 19. februarja. 20.00: O zunanji politiki.

Vrednost denarja

1 ameriški dolar	Din 43'—
1 nemška marka	Din 17'45
1 avstrijski šiling	Din 8'80
1 švicarski frank	Din 10'—
1 angleški funt	Din 215'—
1 češkoslovaška krona	Din 1'52
1 italijanska lira	Din 2'28
1 francoski frank	Din 1'46

Kmetijski hranilni in posojilni dom

reg. zadr. z neomejeno zavezo **v Ljubljani, Tavčarjeva ulica 1**

Telefon št. 28-47 Rač. pošt. hran. št. 14.257 Brzjavlj.: Kmetiskidom

Račun pri Narodni banki

Eskontuje menice

Daje kratko-
ročna posojila

Izvršuje
ostale denarne posle

Zaupajte denar domačemu zavodu!

Nove vloge
vsak čas razpoložljive obrestuje
po 4%
vloge proti odpovedi — 5%
Za vse vloge nudi popolno varnost
Otvorja tekoče račune

»Naš čaj« mešanica domačih čajnih rastlin!



Najboljši nadomestek za inozemske čaje!

Po odobrenju ministrstva socialne politike in narodnega zdravja v Beogradu z dne 11. maja 1935. S. br. 14.004

Naprodaj pri:

Kmetijski družbi r. z. z. o. z.
v Ljubljani

EKONOM

r. z. z. o. z.

v Ljubljani, Kolodvorska ulica 7

(v lastni hiši)

Telefon interurban 25-06

Dobavlja vse deželne pridelke, kakor: pšenico, riž, ječmen, oves, koruzo, ajdo itd. Mlinske izdelke: pšenični zdrob, pšenično moko, rženo moko, ajdovo moko, koruzno moko, koruzni zdrob, pšenično in koruzno krmilno moko, pšenične otrobe, ješprenj, kašo. Poljske pridelke: krompir, fižol, zelje, sadje, seno in slamo. Stalna zaloga vseh umetnih gnojil (rud. superfosfata, kalijeve soli, Tomasove žilindre, nitrofoskala, apnenega dušika, čilskega solitra itd.), cementa in drugo glavno zastopstvo za Slovenijo opekarne Ille-vacc, Karlovac, za vse vrste zidne in strešne opeke.